

кации работников банка. В этом плане неоценимую помощь банкам может оказать программа международной сертификации CIPA, которая позволяет специалистам банка пройти профессиональную подготовку и сертификацию по МСФО. Наличие сертификата CAP/CIPA у сотрудника банка гарантирует необходимые знания по составлению финансовой отчетности по МСФО, и, следовательно — предоставление пользователям надежной информации о финансовом состоянии и результатах деятельности банка.

*І. А. Бігдан, канд. екон. наук,
Харківський інституту бізнесу і менеджменту*

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ТА ГАРМОНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ ТА ОЦІНКИ ЩОДО ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Утримання високого рівня конкурентоспроможності країни можливе завдяки інноваційній діяльності бізнес-структур, яка передбачає створення нових промислових зразків, корисних моделей, вдосконалення виробів, процесів, обладнання тощо. Саме прибуткове використання результатів інтелектуальної діяльності є ключем до економічного зростання усіх підприємств. Між тим, існує комплекс питань зі створення, оцінки вартості та комерціалізації об'єктів прав інтелектуальної власності, що не дозволяє в повній мірі використовувати потенціал підприємств.

Оцінка об'єктів прав інтелектуальної власності, які є вагомою складовою інтелектуального капіталу, залишається найбільш складним та недостатньо врегульованим на законодавчому рівні питанням.

Закон України «Про оцінку майна, майнових прав і професійну оціночну діяльність» визначає загальні питання оцінки вартості майна, у тому числі обов'язкової, яку здійснює суб'єкт оціночної діяльності. Національний стандарт № 1 оцінки майна містить загальні принципи, методичні підходи, бази оцінки, порядок визначення вартості майна тощо. Окремі його положення можуть бути використані при оцінці вартості прав, але вони не вирішують усього спектра питань, серед яких — підходи до визначення ринкової або оціночної вартості об'єктів, відображення їх у фінансовій звітності з метою аналізу.

Відсутність національного стандарту оцінки вартості прав інтелектуальної власності, значні розходження в тлумаченні понять «ринкова вартість», «справедлива вартість», «оціночна вартість» у національних стандартах ускладнюють процедуру визнання в обліку багатьох об'єктів, у тому числі не врахованих у балансі підприємств.

Розробка зазначеного документа повинна здійснюватися з урахуванням міжнародної практики, яка базується на застосуванні міжнародних стандартів оцінки. Вони містять загальні принципи оцінки ринкової вартості об'єктів власності; види неринкової вартості, в тому числі використовувані в бухгалтерському обліку (справедлива, амортизаційна, переоцінена, перспективної віддачі чистої реалізації і ефективної вартості); питання оцінки вартості майна з метою складання фінансової звітності. Стандарти оцінки, розроблені Європейською групою професійних оцінювачів, включають рекомендації щодо оцінки нематеріальних активів, які поділені на три категорії: гудвіл бізнесу, персональний гудвіл, ідентифіковані нематеріальні активи (об'єкти права інтелектуальної власності). Європейські стандарти розглядають людський капітал як провідну складову бізнесу, який необхідно враховувати при оцінці бізнесу. Тому справедливою є думка окремих вітчизняних учених щодо формування нової парадигми оцінки бізнесу, заснованої на теорії інтелектуального капіталу. Виходячи із цієї парадигми і повинна здійснюватися розробка національних стандартів оцінки та гармонізація національних стандартів обліку. Визначена вартість об'єкта в результаті оцінки уможливорює реально оцінювати ступінь використання інтелектуальних ресурсів на вітчизняних підприємствах та економічний ефект від їх включення у господарський обіг.

Д. В. Будаєв, ст. преподаватель,
ТНУ им. Вернадского
Т. В. Будаева, ст. преподаватель,
ИЭиП

О ТРАНСФОРМАЦИИ РАСХОДОВ В ОТЧЕТНОСТИ

Для украинского бухгалтерского учета идея гармонизации имеет ключевую, стратегическую роль в условиях сближения с ЕС. Следуя ей необходимо либо корректировать национальные